

Spremembe in poudarki priprave OCPS

Aljaž Plevnik, UIRS

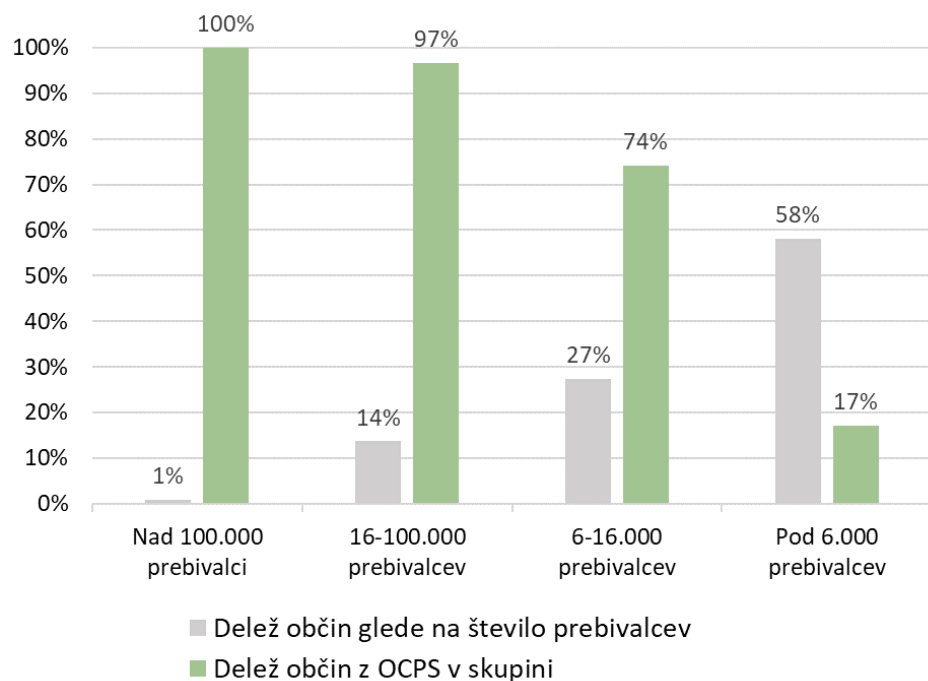
Izobraževanje za skrbnike OCPS (občine)

Spletni dogodek, 16. april 2024

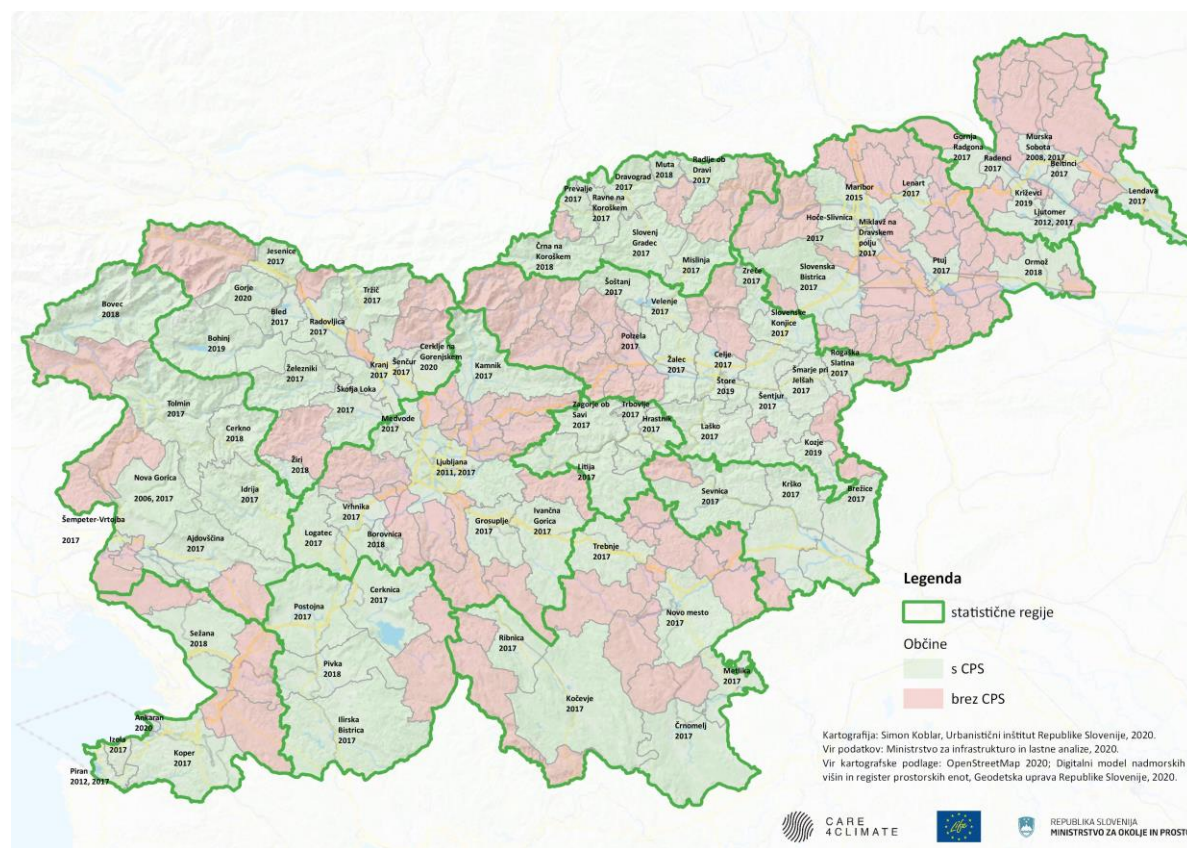

20 let OCPS v Sloveniji

- Več generacij smernic
- 2023 skoraj 100 OCPS-jev

Stanje leta 2023.

Stanje leta 2020.

Izboljšani mobilnost in dostopnost

Celotno prometno načrtovanje vsem prebivalcem zagotovi boljšo mobilnost. S tem lajša dostopnost do posameznih območij in storitev, kar (ob drugih koristih) krepi lokalno gospodarstvo in zmanjšuje brezposelnost.

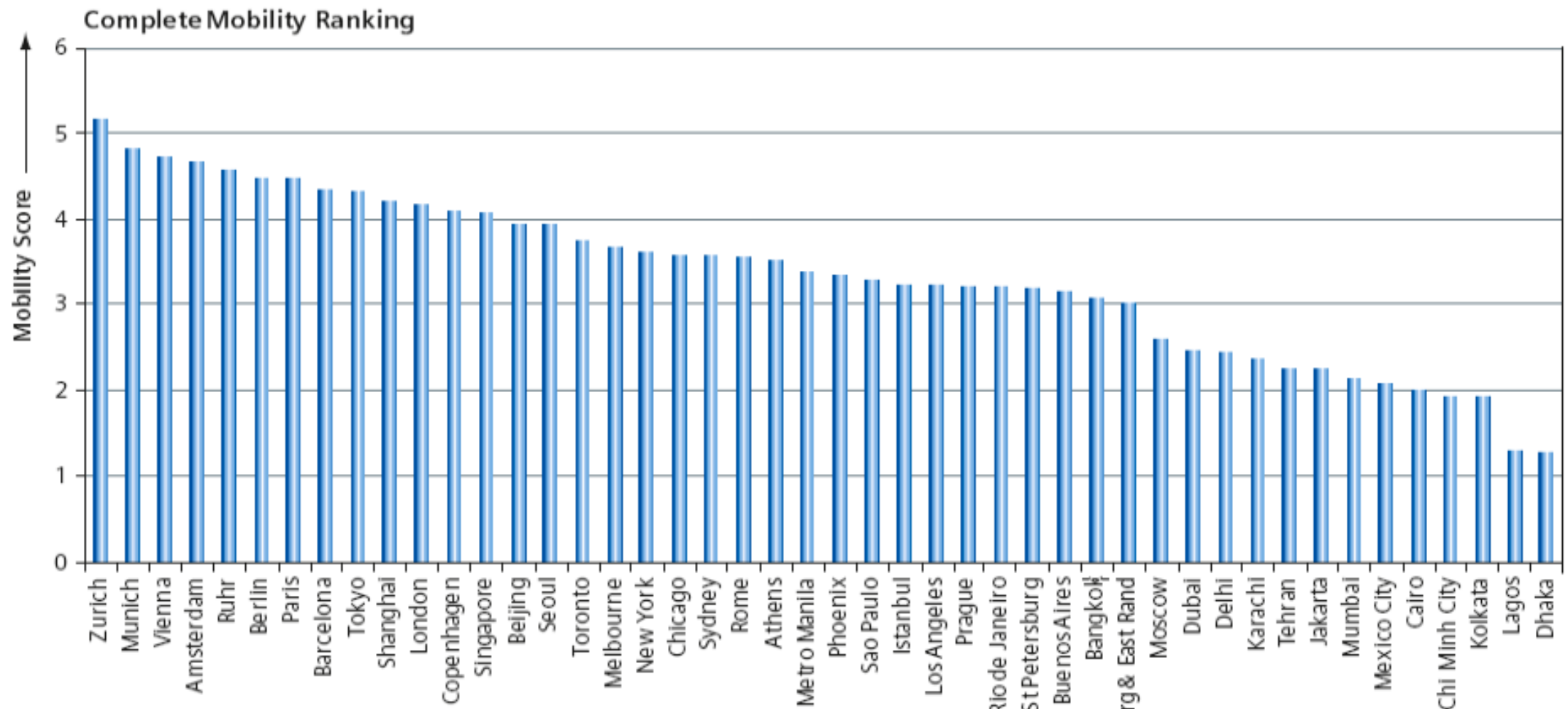
Pozitivni učinki na okolje in zdravje

Če nam uspe izboljšati kakovost zraka, zmanjšati hrup, ublažiti podnebne spremembe, doseči aktivno mobilnost prebivalcev (peš ali s kolesom), potem smo ustvarili pogoje za bolj zdravo skupnost in prihranke na področju zdravstva.

Boljša kakovost bivanja

Celostno načrtovanje prometa pomeni načrtovanje za ljudi in ne za avtomobile ter promet. To se odraža na primer v boljši kakovosti javnih prostorov, široki paleti različnih načinov potovanja, izboljšani varnosti, zmanjšanju količine toplogrednih plinov in podobno.

Izboljšana prometna varnost

Dokazano je, da umirjanje in zmanjševanje obsega avtomobilskega prometa ter kakovostna infrastruktura za hojo in kolesarjenje učinkovito zmanjšajo nevarnosti in število nesreč v mestu.

Izboljšana podoba občine

Občina, ki si aktivno prizadeva za celotno načrtovanje prometa, je v očeh javnosti vedno prepoznana kot bolj inovativna in napredna.

Odločitve, ki jih javnost podpira

S pomočjo vključevanja javnosti lahko odločitve za ali proti ukrepom na področju prometa v občinah pridobijo pomembno stopnjo »javne legitimnosti«.

Učinkovito naslavljanje obveznosti

Izdelava Celostnih prometnih strategij je učinkovit način nagovarjanja različnih obveznosti občine, kot so Direktiva o kakovosti zraka Evropske komisije ali nacionalni predpisi glede nadzora nad hrupom.

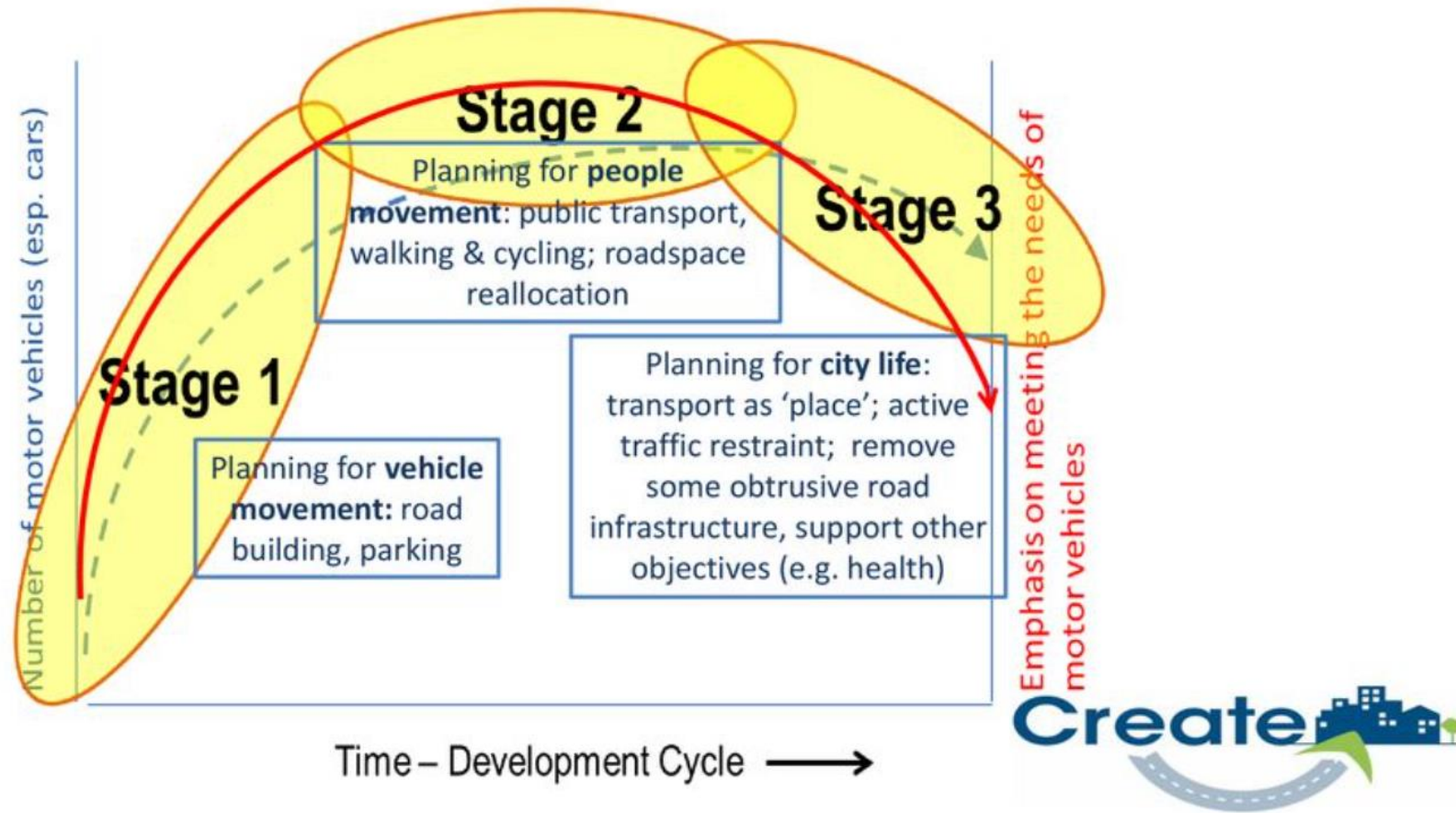
Ključne značilnosti celostnega prometnega načrtovanja

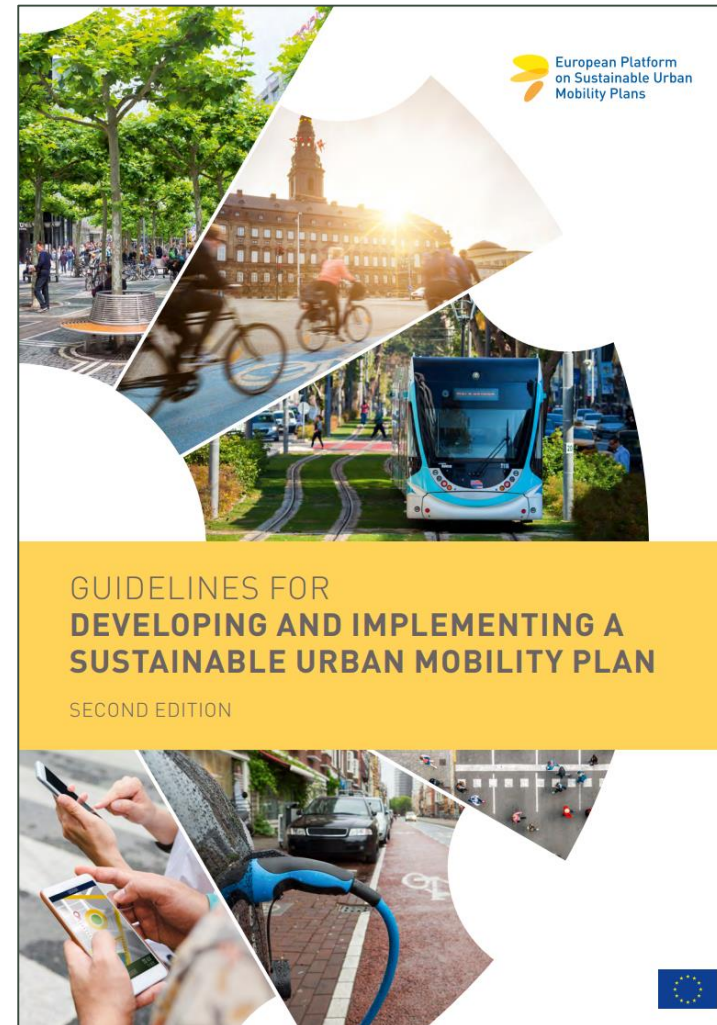
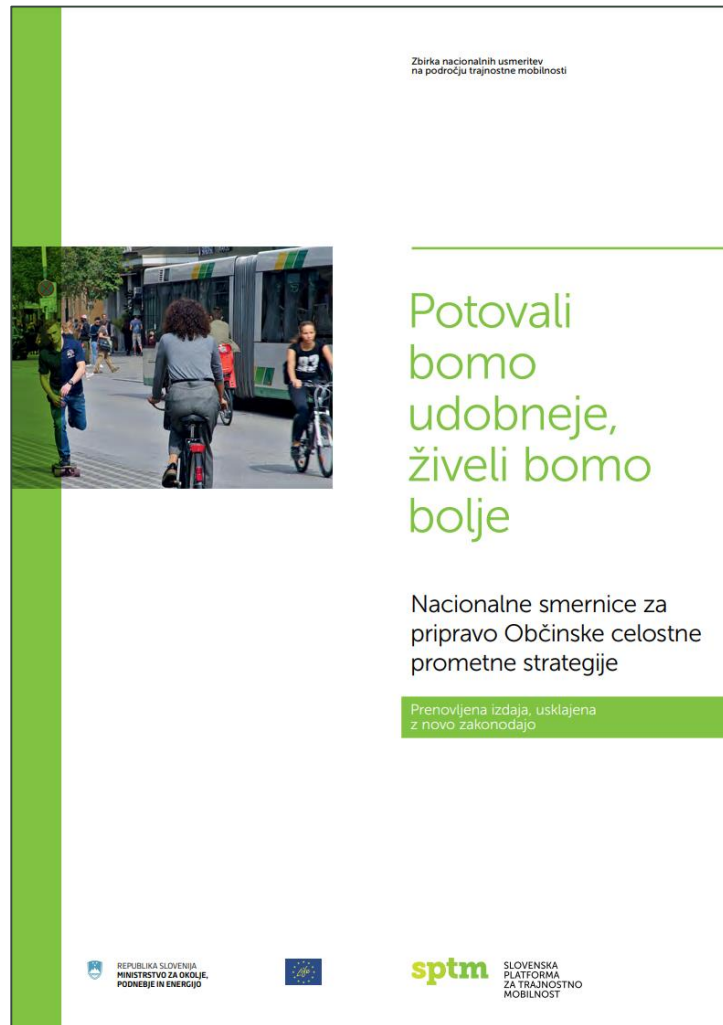
TRADICIONALNO NAČRTOVANJE PROMETA	CELOSTNO NAČRTOVANJE PROMETA
Infrastruktura je osrednji predmet obravnave	Infrastruktura je eden od načinov doseganja širših ciljev
Projektno načrtovanje	Strateško in ciljno načrtovanje
Netransparentno odločanje	Transparentno odločanje z vključevanjem javnosti
Osrednja cilja sta pretočnost in hitrost	Osrednja cilja sta dostopnost in kakovost bivanja
Osredotočenost na avtomobile	Osredotočenost na človeka
Investicijsko intenzivno načrtovanje	Stroškovno učinkovito načrtovanje
Zadovoljevanje prometnega povpraševanja	Upravljanje prometnega povpraševanja
Osredotočenost na velike in drage projekte	Osredotočenost na učinkovite in postopne izboljšave
Domena prometnih inženirjev	Interdisciplinarnost, integracija s sektorji za zdravje, okolje, prostor in drugimi
Izbor prometnih projektov brez strateških presoj	Strateške presoje možnosti glede na zastavljene cilje

CREATE: 'Transport Policy Development Process'

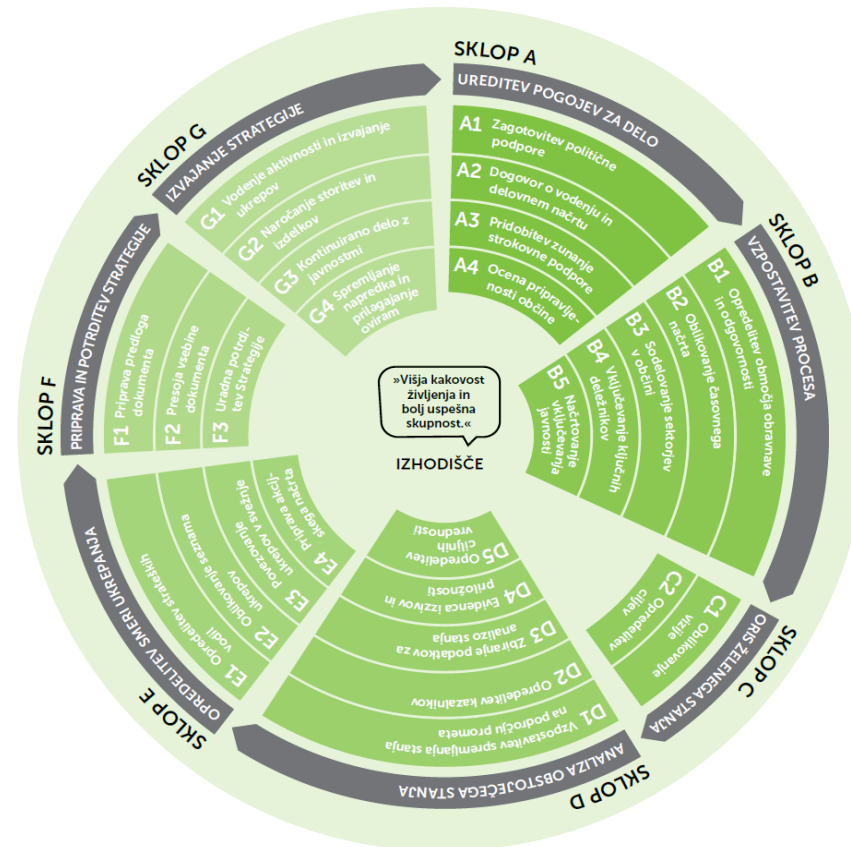

https://www.sptm.si/application/files/3516/8431/7803/Smernice_OCPS_2023_uskladitev_ZCPN_s_CIP.pdf

Poglavitne novosti prenovljenih smernic:

- prenovljeno zaporedje korakov procesa priprave;

Poglavitne novosti prenovljenih smernic:

- prenovljeno zaporedje korakov procesa priprave;
- usklajenost s cilji, ki so opredeljeni na nacionalni ravni;

1. Izboljšana kakovost življenja v privlačni, zeleni in povezani skupnosti.
2. Znižane lokalne emisije onesnaževal in toplogrednih plinov iz prometa.
3. Bolj zdravi in bolj aktivni prebivalci.
4. Vsem dostopen prometni sistem, ki omogoča socialno vključenost.
5. Okrepljeno lokalno in regionalno gospodarstvo.
6. Večja varnost vseh udeležencev cestnega prometa.
7. Izboljšana dostopnost osnovnih storitev in aktivnosti.

Poglavitne novosti prenovljenih smernic:

- prenovljeno zaporedje korakov procesa priprave;
- usklajenost s cilji, ki so opredeljeni na nacionalni ravni;
- uporaba kazalnikov, ki so obvezni na nacionalni ravni;

1. Deleži in obseg uporabe prometnih načinov na glavnih prometnicah v občini.
2. Deleži uporabe potovalnih načinov pri poteh v šolo.
3. Delež otrok, ki v šolo prihajajo brez spremstva odraslih.
4. Deleži uporabe potovalnih načinov pri poteh na delo.
5. Dolžine poti na delo.

Poglavitne novosti prenovljenih smernic:

- prenovljeno zaporedje korakov procesa priprave;
- usklajenost s cilji, ki so opredeljeni na nacionalni ravni;
- uporaba kazalnikov, ki so obvezni na nacionalni ravni;
- večji poudarek na spremljanju in vrednotenju;

Okvir 12

KAKO UPORABNI SO PROMETNI MODELI?

Ali naj kot izhodišče za strateško načrtovanje prometa naročimo tudi pripravo (ali posodobitev obstoječega) prometnega modela? S prometnim modelom bi teoretično lahko podprli oblikovanje in presojo scenarijev, določili cilje in ciljne vrednosti ter napovedali, kako bo na prometni sistem vplivala izvedba posameznih ukrepov.

Žal napovedi prometnih modelov niso tako zanesljive, kot bi se zdelo. Temeljijo namreč na predpostavkah, ki jih je izredno težko napovedati za daljše časovno obdobje. Ena najpomembnejših predpostavk (na katerih temeljijo prometni modeli) je nadaljnja rast prometa.

Poglavitne novosti prenovljenih smernic:

- prenovljeno zaporedje korakov procesa priprave;
- usklajenost s cilji, ki so opredeljeni na nacionalni ravni;
- uporaba kazalnikov, ki so obvezni na nacionalni ravni;
- večji poudarek na spremljanju in vrednotenju;
- osredotočenost na preverjeno učinkovite ukrepe;

Case Studies on Transport Policy
Volume 10, Issue 3, September 2022, Pages 1494-1513

A dozen effective interventions to reduce car use
in European cities: Lessons learned from a meta-
analysis and transition management

Paula Kuss , Kimberly A. Nicholas

Poglavitne novosti prenovljenih smernic:

- prenovljeno zaporedje korakov procesa priprave;
- usklajenost s cilji, ki so opredeljeni na nacionalni ravni;
- uporaba kazalnikov, ki so obvezni na nacionalni ravni;
- večji poudarek na spremljanju in vrednotenju;
- osredotočenost na preverjeno učinkovite ukrepe;
- **vključitev vsebin, ki nagovarjajo specifiko manjših občin;**

KAKO NAJ SI PROCES PRILAGODIJO MAJHNE OBČINE

Predstavljen proces priprave Strategije je najbolj primeren za občine z več kot 6.000 prebivalci. Majhne občine lahko nekatere aktivnosti poenostavijo.

- V majhni občini je ožja delovna skupina lahko sestavljena iz manj članov.
- Več pozornosti naj občina nameni zagotavljanju podpore zunanjih strokovnjakov.
- Seznam ključnih deležnikov, vključenih v proces priprave, je lahko ožji.
- Sodelovanje s sosednjimi občinami naj bo intenzivno ves čas poteka procesa.
- Spremljanje kazalnikov je manj obsežno, prav tako analiza stanja.
- Aktivnosti vključevanja javnosti so lahko manj obsežne, a naj bodo prilagojene specifičnim skupinam prebivalcev v občini.
- Seznam obravnavanih tem je praviloma krajši, saj nekatere teme (kot je javni potniški promet) niso v pristojnosti občine.
- Zbir ukrepov naj bo prilagojen omejenim možnostim za izvedbo, hkrati naj vključuje več manj zahtevnih, hitro izvedljivih ukrepov.

Poglavitne novosti prenovljenih smernic:

- prenovljeno zaporedje korakov procesa priprave;
- usklajenost s cilji, ki so opredeljeni na nacionalni ravni;
- uporaba kazalnikov, ki so obvezni na nacionalni ravni;
- večji poudarek na spremljanju in vrednotenju;
- osredotočenost na preverjeno učinkovite ukrepe;
- vključitev vsebin, ki nagovarjajo specifiko manjših občin;
- poglobljeno delo z deležniki in splošno javnostjo.

S široko
podporo do
optimalno
povezane
skupnosti

Nacionalne smernice
za vključevanje javnosti
v pripravo Občinskih
celostnih prometnih
strategij

Razprava

